

SİRKÜLER NO: 2020/41

Konu: İthalde fazladan ödenen vergilerin iadesi hk.

İthal edilen eşyaya ilişkin gözetim önlemleri nedeniyle fazladan ödenen vergilerin Gümrük Kanunu'nun 211. maddesi kapsamında iadesi taleplerinin reddine karşı açılan davalarda, mahkemelerce görüş ayrıklıkları yaşanması üzerine Olay Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulu'na (VDDK) intikal ettirilmiş idi.

Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulu'nun 19.02.2020 tarih ve 2020/1 Karar nolu kararı ile; "... gözetim önlemlerinin hukuka aykırı uygulanması suretiyle fazladan ödenen vergilerin Gümrük Kanunu'nun 211. maddesi kapsamında iadesi istemiyle yapılan başvuruların hukuka uygun olduğu ..." mealinde karar verilmiştir.

Bu karar, ithalatçıların bu yönde yaptığı/yapacağı iade taleplerinde belirleyici olacaktır.

Kararın hukuki değerlendirme kısmı özetle aşağıdaki gibidir;

- İthal edilen eşyanın gümrük kıymetinin belirlenmesinde, öncelikle, satış bedelinin esas alınması, satış bedelinin esas alınması için gerekli koşulların mevcut olmadığının tespit edilmesi halinde de sırasıyla diğer yöntemlere başvurulması gerektiği; ayrıca Gümrük İdaresinin, beyanın doğruluğunu tespit amacıyla her zaman, her türlü bilgi ve belgeyi inceleyerek değerlendirme hak ve yetkisine sahip bulunduğu sonucuna ulaşılmaktadır.
- Ticaret Bakanlığınca yerli üreticilerin talebi üzerine veya re'sen, belli bir malın ithalatının, o malın yerli üreticileri ve ülke ekonomisi üzerinde olumsuz sonuçlar doğurup doğurmadığının tespit edilmesi amacıyla incelemeye başlanılarak inceleme sonucunda gözetim uygulaması öngörülebilmektedir.
- Gözetim uygulaması başlatılması durumunda, herhangi bir korunma tedbirinden söz edilemez. Yani bu aşamada, o malın ithalatında herhangi bir kısıtlama, vergi oranında artış, eşik kıymet belirlenmesi veya ek mali yükümlülük uygulaması söz konusu olmamaktadır. Sadece bir malın ithalatında, yerli üreticilerin zarar görmesine sebebiyet verebilecek miktarda artış olup olmadığının belirlenebilmesi için o malın ithal seyrinin izlenmesi amaçlanmakta ve bu amacın gerçekleştirilebilmesi için o malın ithalatında İthalat Genel Müdürlüğüne düzenlenen bir gözetim belgesi ibrazı zorunluluğu getirilmektedir.
- Gözetim belgesinin ibraz zorunluluğu, o malın belli bir değer altında kıymetle ithal edilmek istenmesi durumuna münhasır olup gözetim önlemi uygulanmasına karar verilen eşyanın, belirlenen bir kıymetin altında ithal edilmek istenilmesi halinde sadece "gözetim belgesi" ibrazı zorunluluğu getirildiğinden bu zorunluluğa uyulmaması Gümrük Kanunu hükümlerine göre ek tahakkuk yapılmasını gerektirir bir durum değildir.
- Öte yandan İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğlerde belirtilen birim kıymet, eşyanın Gümrük Kanunu hükümlerine göre belirlenmiş gerçek satış bedeli değildir.
- Bu nedenle gözetim önlemlerinin hukuka aykırı uygulanması suretiyle fazladan ödenen vergilerin Gümrük Kanunu'nun 211. maddesi kapsamında iadesi istemiyle yapılan başvurunun reddine dair karara vaki itirazın reddi yolunda tesis edilen işlemlerde hukuka uygunluk bulunmamaktadır.

Kararın tümüne [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

Saygılarımızla.

**PARETO YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK
BAĞIMSIZ DENETİM DANIŞMANLIK LTD. ŞTİ.**